

Dragobetele, sărbătoarea dragostei și a începutului de primăvară la români

Categorie: Timp liber Publicat: Luni, 24 Februarie 2020 08:32 Scris de editie.ro Accesări: 1536

Sărbătoarea iubirii la români, Dragobetele, este celebrat pe 24 februarie. Celebrarea Dragobetelui marchează simbolic și începutul primăverii.

Dragobetele, sărbătoarea dragostei la români, își are rădăcinile în tradițiile dace și în credința într-un fel de zeu al iubirii.

Dragobete, fiul Dochiei, era zeul dragostei și al bunei dispoziții. I se mai spunea Cap de Primăvară sau Cap de Vară și era identificat cu Cupidon, zeul iubirii în mitologia romană, și cu Eros, corespondentul acestuia în mitologia greacă.

”Prin excelență o sărbătoare a fertilității, pusă sub semnul unei zeități mitice, Dragobetele, este ziua constituirii perechilor, atât pentru păsări, cât și pentru oameni. Asemeni unui occidental

EDIȚIE SPECIALĂ

Dragobetele, sărbătoarea dragostei și a începutului de primăvară la români

Categorie: Timp liber Publicat: Luni, 24 Februarie 2020 08:32 Scris de editie.ro Accesări: 1536

Sfânt Valentin, amplasat în aceeași lună, dar puțin mai devreme (14 februarie), sărbătoarea trebuia să asigure tranziția către un an roditor, în ultimă instanță, fast («pasărea care rămâne fără soț moare»; a se vedea, în mod asemănător, groaza față de lipsa perechii în calendarul mobil – Miercurea-Numărătoarea Ouălor).

În plus, tot acum acționa și magia întoarcerilor: cloștile se întorc la cuib, vitele se întorc de la iesle, copiii se întorc de la mâncare – ceea ce reprezenta într-adevăr o dovadă de spor, de economie, de viitor trai bun. Pe lângă valențele de divinitate protectoare a păsărilor, strâns legată de fecunditate, de renașterea naturii, Dragobetele face parte, alături de majoritatea sărbătorilor populare ale lunii martie, dintr-un posibil cult al unei mari zeițe a fecundității.

Păstrată în credințele populare sub numele de Dochia (deși numele, cum se întâmplă adesea, nu oferă cea mai corectă cale de interpretare a faptului de credință, el putând fi lesne ajustat după nevoie – cf. legenda lui Traian și a Dochiei/Dachiei pusă în circulație de Gheorghe Asachi), baba Marta, sau, pur și simplu, făcându-se referință la ea ca la „o femeie bătrână”, ea apare în strânsă legătură cu miticul personaj Dragobetele.

Dragobetele, cunoscut și sub numele de Dragomir, pare să fie un partener – fiu (a cărui soție este tânăra oropsită de bătrâna cea rea), slujitor, soț sau iubit al babei Dochia, de regulă un cioban care o însoțește în călătoria ei în munți sau, dimpotrivă, cel după care își începe urcușul bătrâna”, scrie Antoaneta Olteanu, în volumul ”Spațiul și timpul în tradițiile românești”, publicat de editura Paideia, în 2018.

Un alt nume al său era Năvalnicul, fiind perceput ca un fecior frumos și iubăreț nevoie mare, care le face pe tinerele fete să-și piardă mințile.

O altă tradiție spune că Dragobetele a fost transformat într-o buruiană numită năvalnic de Maica Precista, după ce nesăbuitul a îndrăznit să îi încurce și ei cărările.

În lumea satului românesc, până la jumătatea secolului al XX-lea, Dragobete era sărbătorit pe 24 și 28 februarie sau pe 1 și 25 martie, potrivit cercetătorului Ion Ghinoiu, autorul volumului "Zile și mituri". Probabil că, în vechime, 24 februarie însemna începutul primăverii, ziua când natura se trezește, ursul iese din bârlog, păsările își caută cuiburi, iar omul trebuia să participe și el la bucuria naturii.

În ziua respectivă, semnalul era dat de păsările nemigratoare, care se strâneau în stoluri, ciripeau, se împerecheau și începeau să-și construiască cuiburile. Despre "păsările" neînsoțite la Dragobete știa toată lumea că rămân singure și fără pui până în aceeași zi a anului viitor.

EDIȚIE SPECIALĂ

Dragobetele, sărbătoarea dragostei și a începutului de primăvară la români

Categorie: Timp liber Publicat: Luni, 24 Februarie 2020 08:32 Scris de editie.ro Accesări: 1536

După modelul zburătoarelor, fetele și băieții se întâlneau să sărbătorească Dragobetele, pentru a rămâne îndrăgostiți pe parcursul întregului an. Dacă timpul era favorabil, îmbrăcați de sărbătoare, fetele și flăcăii se întâlneau în fața bisericii și plecau să caute prin păduri și lunci flori de primăvară.

În sudul României (Mehedinți), fata se întorcea în sat alergând, obicei numit "zburătorit", urmărită de câte un băiat căruia îi căzuse dragă. Dacă băiatul era iute de picior și o ajungea, iar fata îl plăcea, îl săruta în văzul tuturor. Sărutul acesta semnifica logodna celor doi pentru un an sau chiar pentru mai mult, Dragobetele fiind un prilej pentru comunitate pentru a afla ce nunți se mai pregătesc pentru toamnă. Din zăpada netopită fetele strângeau de cu seara ultimile rămășițe - zăpada zânelor -, iar apa topită din omăt era folosită pe parcursul anului pentru înfrumusețare și pentru diferite descânțece de dragoste.

Nici oamenii mai în vârstă nu stăteau degeaba, ziua Dragobetelui fiind cea în care urmau să aibă grijă de toate orășaniile din ogradă, dar și de păsările cerului. În această zi nu se sacrificau animale pentru că astfel s-ar fi stricat rostul împerecherilor.

În această zi, satele românești răsunau de veselia tinerilor și de zicala: "Dragobetele sărută fetele". Sunt multe credințele populare cu referire la Dragobete. Astfel se spunea că cine participa la această sărbătoare avea să fie ferit de bolile anului, mai ales de febră, și că Dragobetele îi ajută pe gospodari să aibă un an îmbelșugat.

„O serie de credințe populare sugerează, legat de Dragobete, accentul pregnant pus pe personajele feminine, și nu neapărat pe acel mitic personaj enigmatic, patron al păsărilor. În această zi bărbaților li se recomandă să își ia măsuri de siguranță, ei trebuie să intre în contact cu forțele fecunde și, mai mult, trebuie să fie atenți să nu le supere pe femei. Bărbaților li se atrage atenția să nu se certe cu soțiile sau cu alte femei, pentru că nu le va merge bine. Bărbații, și nu neapărat fetele, trebuie să-și găsească parteneri (= i.e. împlinire, fecunditate) pentru anul ce vine (a se vedea în acest sens și expresia «Dragobetele sărută fetele» – fetele sunt căutate pentru a fi sărutate, pentru a permite bărbaților «contaminarea» cu forțele faste)”, scrie Antoaneta Olteanu.

Steaua acestui flăcău, a cărui evocare acționa direct asupra fibrelor erotice ale tinerilor, a început să apună în a doua jumătate a secolului al XX-lea. Într-un fel, Dragobetele a fost și el o victimă a comunismului. După Revoluție, locul lui a fost luat treptat de Sfântul Valentin, care a fost importat din lumea occidentală și care este sărbătorit conștiincios pe 14 februarie. Entitate magică asemănătoare lui Eros sau Cupidon, Dragobetele se diferențiază de blajinitatea Sfântului Valentin din tradiția catolică, fiind un bărbat chipeș și neastâmpărat.

Dragobetele, sărbătoarea dragostei și a începutului de primăvară la români

Categorie: Timp liber Publicat: Luni, 24 Februarie 2020 08:32 Scris de editie.ro Accesări: 1536

(sursa: [Mediafax](#))
